

WALDEMAR CZACHUR, DISKURSIVE WELTBILDER
IM KONTRAST. LINGUISTISCHE KONZEPTION
UND METHODE DER KONTRASTIVEN
DISKURSANALYSE DEUTSCHER UND PÖLNISCHER
MEDIEN, Wrocław: Oficyna Wydawnicza Atut, 2011, 310 s.

Monografia Waldemara Czachura dotyczy problematyki, którą w badaniach prowadzonych w polskiej germanistyce można określić jako prekursorską, ponieważ ujęcia kontrastywne w lingwistyce dyskursu w relacji niemiecko-polskiej do tej pory były dyskutowane w rozprawach i artykułach jedynie przez kilku badaczy, a w przygotowaniu są nieliczne opracowania monograficzne. Już sam wybór tematu zasługuje więc na uznanie, bo łączy się z dużą odwagą badawczą – autor podjął się opracowania problematyki wymagającej twórczego podejścia do teorii z kilku zakresów: lingwistyki dyskursu, semantyki tradycyjnej i kognitywnej oraz badań kulturoznawczych. Dobór właściwej metodologii był więc sprawą trudną i wymagającą dużego rozeznania.

Monografia podzielona jest na 10 rozdziałów (łącznie z wprowadzeniem – rozdział 1) oraz podsumowaniem i perspektywami badawczymi (rozdział 10). Poprzedza ją krótka przedmowa, a całość zamyka obszerna bibliografia.

Ponieważ praca ma charakter kontrastywny, autor słusznie rozpoczyna ją (po przedstawieniu celów i założeń we wprowadzeniu) rozdziałem 2 zawierającym uwagi na temat kontrastywności w badaniach lingwistycznych w kontekście niemiecko-polskim. Chociaż tematem rozprawy nie są oczywiście ujęcia systemowe, zostały one tu jednak krótko zaprezentowane, co jest uzasadnione, bo taki sposób udostępniania wyników badań jest ciekawy dla niemieckiego czytelnika, który ma bardzo ograniczony dostęp do prac powstających w języku polskim.

Rozdział 3 dotyczy teorii dyskursu i badań nad dyskursem. Autor zaznacza na początku, że chodzi mu o uzasadnienie dyskursu jako obiektu badawczego

Literatura

- Bartmiński J., 1990, *Punkt widzenia, perspektywa, językowy obraz świata*. – *Językowy obraz świata*, red. J. Bartmiński, Lublin, s. 109–127.
- Bartmiński J., 1993, *O profilowaniu pojęć*. – *Profilowanie pojęć. Wybór prac*, red. J. Bartmiński, Lublin, s. 7–17.
- Bartmiński J., 2009, *Językowe podstawy obrazu świata*, Lublin.
- Hofstede G., 1993, *Interkulturelle Zusammenarbeit. Kulturen, Organisationen, Management*, Wiesbaden.
- Lewandowska A., 2008, *Sprichwort-Gebrauch heute. Ein interkulturell-kontrastiver Vergleich von Sprichwörtern anhand polnischer und deutscher Printmedien*, Frankfurt am Main.
- Odgen Ch. K., Richards I. A., 1923, *The Meaning of Meaning*, London.
- Roth K. S., 2008, *Der Westen als 'Normal null'. Zur Diskurssemantik von 'ostdeutsch' und 'westdeutsch'*. – *Diskursmauern. Aktuelle Aspekte der sprachlichen Verhältnisse zwischen Ost und West*, Hrsg. K. S. Roth, M. Wiene, Bremen, s. 69–89.
- Thomas A., 1993, *Psychologie interkulturellen Lernens und Handelns*. – *Kulturvergleichende Psychologie – Eine Einführung*, Hrsg. A. Thomas, Göttingen, s. 377–424.
- Thomas A., 1996, *Analyse der Handlungswirksamkeit von Kulturstandards*. – *Psychologie interkulturellen Handelns*, Hrsg. A. Thomas, Göttingen, s. 107–135.
- Ziem A., 2008a, *Frames und sprachliches Wissen. Kognitive Aspekte der semantischen Kompetenz*, Berlin–New York.
- Ziem A., 2008b, *Frame-Semantik und Diskursanalyse – Skizze einer kognitionswissenschaftlich inspirierten Methode zur Analyse gesellschaftlichen Wissens*. – *Methoden der Diskurslinguistik. Sprachwissenschaftliche Zugänge zur transtextuellen Ebene*, Hrsg. I. H. Warnke, J. Spitzmüller, Berlin–New York, s. 89–116.